

ingur gjørt Føroyum enn hesa tygara nationalu skemdargerð, ið ristli skammblett og vanæru á okkara tjóðskaparligu heiður og æru.

Hesa ferð stóðu tygum sjálvur á odda — tað eru ikki so mong ár síðani, tá ið sonur tygara, eggjaður av tygara rumbulsgitátión, gjørdi líknandi herverk á okkara tjóðskapar heiður, æru og reinleika.

Slikar daprar vanæru ráður, ið tit fedgarnir og tykkara andsændir hava rist í Føroya søgu, eru ringar at strúka út aftur.

Harra Jóannes bóndi Patursson!

Hóskar landasvikjaranavnið um nakran her á landi, má tað vera um tykkum, tá ið tit ulti at blunka og ulti minsta fyrilit og andsvar fyri fylgjnum sviku tey gomlu, tey sjúku, hin uppavaksandi ungdomin, fiskimannin og fiskivinnuna við at vilja kvetta burtur allan tann fíggjarliga stuðul, ið tey gomlu, sjúku, ungdomsins uppenjing íggjognum almennar skúlar, fiskimaðurin og fiskavinnan hava fingið frá statinum. Kann vera størri svik móti okkara fólki enn soleiðis ulti nakra fyrirreiking og umráðing at renna á leistum eftir at tveita tað út í slíka armód og slíkan vesældóm, at Føroyingar innan stutta tíð — ikki sum fríir menn — høvdu noyðst at leita sær undir náðir og ónáðir hins sterkara?

Tað mátti sømt seg betri fyri menn við ábyrgd fyri fólksins vælferð og eydna at roynt allar møguligleikar fyri at vart teir stuðlar og hjálpanði fyriskipanir, ið fólkið hevur vunnið sær, heldur enn at skunda sær at taka hesar stuðlar og fyriskipanir frá fólkinum — og einki ávísar í staðin.

Harra Jóannes bóndi Patursson!

Hóskar svíkjaranavnið til nakran her á landi, má tað vera til tygara og til tygara flokk, sum ikki hevur aftrað seg við til við skriftligari resolútión á tingi at vilja avreitt Føroyingin og Norðbúgván í Føroyum.

Ella er tað so galið, at tygara eyga er so kámt, at tygum óvitandi hava verið við í einari politiskari bærsspekulátión?

P. M. Dam.

Elias.

Ein tann margháttigasti umboðsmaður, ið fiskimenn nakrað hava havt, er Elias P. Olsen Gotu.

Fyrst var hann við til at útykja nettoktrakt; men ið hann fekk at vita, at menn vóru illir um hetta, royndi hann í blóðunum at bera seg eins og ein smá-

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor:
THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling:

TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

drongur, sum er bangin fyri at verða flongdur.

Næstu ferð, vit fræltu frá Eliasi, ferðaðist hann um í Eysturoy og prædikaði fyri fiskimonnun, at teir máttu fara at fiska fyri 33 pct. Hetta eydnaðist honum, og Eysturoyingar fóru og mynstraðu fyri 33 pct.

Hetta vildu Suðuroyingar ikki finna seg í. Teir streikaðu og kravdu 35 pct. Sjálvst um mangir fiskimenn í Suðuroy ikki áttu bita í húsinum annað enn ta grind, sum Várhara hevdi sent teim, og ikki drekka annað enn vatnið í ánni, so stóðu teir fastir og vaktu ikki. Men heldur ikki Suðuroyingar fingi fríð fyri nokrum norðantjardarvinnuflokksskiparum og serliga fyri bróður Eliasar. Hann brúkti enn tá árar at sláa við, og tað sigst, at onnur vápn eisini vóru á lofti umborð á »Polarbjørnini» tað kvöldið, hon fór avstað. Um Elias var umborð eisini, veit eg ikki; men hann fór avstað til Grønlands við hesum skipi, meðan streikan í Suðuroy enn stóð við makt.

Men vita tit, hvussu Elias bar seg at, tá ið hann mynstraði? Tað er tað ringasta av øllum. Hann og allir á »Polarbjørnini» mynstraðu fyri 33 pct., men skoyttu tað upp, at í fall Suðuroyar fiskimenn fingi eina betri kontrakt sum t. d. 35 pct., so skuldu teir eisini fáa 35 pct. Also hesin sami Elias vil, at Suðuroyar fiskimenn skulu liggja svangir heima og berjast fyri at gøða aðrar, sum valdir eru at berjast fyri fiskimenninar.

Omaná alt hetta er hesin sami Elias so framførur, at hann skrivir í »Dimmakættinge», at hann er so púra ósekur í øllum, sum hinir stjórnarlimirnir í Føroya Fiskimannafelag hava gjørt og skrivað undir.

Hvat feilar Eliasi?

Er hann bangin fyri flongjuni? Hann veit sum er, at eingin eldvognur kemur eftir honum og lyftir hann upp til skyggja, sjálvst um hann so túsund ferðir eitur Elias. Nei, navnið hjálpir einki, í fall at hugurin er fullur av øllum óreinskapi.

Fiskimaður.

Føroya tingmenn gera eitt bragd.

Eg var uppi í tinghúsinum, tá ið fiskiskapssáttmálin var fyri, og má eg siga, at eg var glaður yvir ta stóðu, ið tingið tók. Tað gav okkum okkara rætt, og tað skulu tingmenn hava tókk fyri.

Men eitt undraði meg. Tað var at fólkaflokkurin, sum áður bardist ímóti, at tingið beinavegin tók sær tað lóggávuvaldið sum var neyðugt fyri, at tingið við lóg kundi skera íggjognum. Uttan hetta lóggávuvald kundi tingið einki gjørt — tað var givið.

Eg beit eisini merki í, at Jóanes bóndi Patursson og Torstein Petersen ikki bara sum leivir bardist ímóti brátfengis lóggávuvaldinum til tingið, men teir hildu seg burturi, tá ið stemmað varð um kontraktina.

Mær tykist, at hesin atburður sigur okkum fiskimonnun nakað ið vit ikki eiga at gloyma.

Fiskari.

Ísland er hersett.

Vit hava sagt, at fær stóru maktirnar gera seg til harrar í øllum teim smálandum, sum liggja innan fyri teirra strategiska umdomi.

Jóannes Patursson og fólkaflokksmenn hava í blóðum, á tingi og í adressu brúkt tað briksl móti teim 3 samarbeiðandi flokkunum, at teir sviku Føroyar við ikki at »erklera» loysing; tí gjordu teir tað, vildi Føroyar eins og Ísland ongatið verið hersettar.

Vit søgdu, at hetta var óðamanna tos, tí hildu Onglendingar, at teir av »strategiskum» grundum máttu taka sær hervaldi yvir Føroyum og Íslandi, gjordu teir tað.

Livið gav okkum rætt — sjálvandi.

Men einki er so ringt, at tað ikki er nýtandi hjá fólkaflokksspekulantunum.

Kríggið.

Týskland leyp í gjáramorgunin a Háland og Belgíu.

Ræðulig luftálop á óvardar hálendskar, belgiskar og franskar býir. 70 týsk flogfær blivu skotin niður í gjár.

Ongar stórhendingar í Noregi.

Í gjáramorgunin greip hin týska ørnin — fyri ikki at siga svinið — aftur um kvørkrarnar á tveimum smáum tjóðum: Háland og Belgia vórðu álopin og hitt pinkulítla Luxemborg niðurtrampað í ferðini.

Henda beistagerð fór fram á tann hátt, at týskir hermenn herjaðu inn um landamarkini kl. 3 um morgunin, samstundis sum minur vórðu lagdar fram við strendurnar og týskir hermenn vórðu sleptir frá flogfærum ymsastaðni niður í Hálandi og Belgíu. Hesir menn vórðu skotnir beinanvegin.

Háland og Belgia hava leingi óttast fyri einum tíflikum álopi og stóðu tí dubbaði at taka ímóti vandalunum, Háland við 800.000 alvápnadum monnum.

Í gjár komu Týskararnir ikki longur enn fram at teim belgisku verndarvirkjunum og 10—15 km inn yvir hálenda landamarkið, har tað eydnaðist at stedga teimum. Hálendingar oyðileggja nú býir og vegir og leggja stór strekkir av landinum undir vatn.

Túsundtals týsk flogfær færdi í gjár kríggj móti kvinnum og børnum í óvardum sovæl sum vardum býum, og teir vunu stórar sigrar. Í mongum stóðum varð nógv friðarfólk myrt, m. a. annað í belgiska høvudsstaðnum, har meir enn 100 menniskju lótu lív. Men óskalaður slapp Týskurin ikki heim aftur av hesi niðingferð: 70 týsk flogfær vóru niðurskotin á hesum degi.

3 tímar aftaná at álopið var byrjað, søgdu teir týsku sendimennir hinum hálendsku og belgisku stjórnunum frá, at týskir hermenn vóru komnir at verja londini móti enskum og franskum álopi, og ráddu teir til, at ikki varð hildið ímótt Týskinum. — Sama djevulska framferð sum nýtt varð móti Danmark og Noregi.

Síðan Onglendingar tóku seg norður móti Narvik, hava ongarr stórra hendingar farið fram. Stríðið er stóðugt reiðiliga hart um Narvikleiddina, og Onglendingar og Norðmenn óta seg stóðugt nærri at býnum og jarnbreytini. Stórkavi og harðveður tarna nógv kríggssførluni um hesar leiðir.

Hava føroyskir fiskimenn ongan rætt?

Tíðliga í vetur varð eg biðin at fiska við einum skipi, ið skuldi fara á Suðurlandið í vár og síðan til Grønlands í summar. Eg játtaði at fara við hesum skipi.

Nú er apríl mánaður liðugur, og eg havi onga krónu vunnið enn; tí skipið fór ikki á Suðurlandið. Eg havi roynt at funnið meg í hesum og havi litið uppá at sleppa til Grønlands. Har vónaði eg at vinna so mikið, at eg kann bjarga lívinum í vetur. Men hvat hendir nú?

Í gjár fekk eg boð frá skiparanum, ið segði frá, at eg slapp ikki við, tí skipið skuldi í aðra drift.

Eg óttist nú fyri at verða

liggjandi heima í vetur og líða hungur og neyð.

Eg má tí hervið venda mær til teirra, ið eru fyristøðumenn fyri Føroya Fiskimannafelag og Suðuroyar Fiskimannafelag og biðja teir um beinan vegin at venda sær til okkara sakførarar og fáa at vita, um vit fiskimenn ongan rætt hava at liva á sama hátt sum onnur menniskju í samfelagnum.

Vit megu hava rætt at fáa endurgjald fyri at verða lagdir eitt heilt ár á landi og einki oyra fortjena. Hava vit ikki henda rætt, so krevji eg av okkara formonnum, at teir frá okkara sakførarum beinan vegin fáa at vita, um vit fiskimenn ikki hava rætt til at forða fyri, at slík skip sleppa út av fjórðinum.

Tað sigst, at fleiri reiðarar